UN MISIONAR – REMUS TAŞCĂU

Dirijorul Corului „Ion Vidu" din Lugoj

(Grigore Constantinescu – 18 martie 2008)

Întâlnirea cu Maestrul Remus Taşcău a fost pentru mine o fericită întâmplare de a cunoaşte un om cum nu sunt alţii. Adică un artist care şi-a împlinit vocaţia în concordanţă cu idealurile şi împrejurările. Aşa cum, la modul simbolic, se poate vorbi despre un altfel de destin, atunci când apogeul existenţial a devenit, pentru Sergiu Celibidache „grădina vieţii sale", despre acest erou al muzicii corale bănăţene ne poutem permite a-i vedea împlinirile luminate de bucuria cultivatorului de flori reunite de pretutindeni în jurul său, flori denumite cântec, joc, colindă... Din ce ştiu, din ce se vede, zodia sa este fericită căci, deşi născut în mijloc de toamnă, a beneficiat de acele reînnoite începuturi ale primăverii, identificate cu fiecare partitură descoperită, studiată şi cântată împreună cu coriştii, colaboratorii săi de-o viaţă.

De unde vine modelul propriei deveniri? Probabil din dorinţele personale aflate în împrejurimile locurilor natale, din modelele întâlnite la anii finalului de adolescenţă, la Conservatorul Clujean unde, fiecare nume de profesor a însemnat pasul pe un drum de urmat. Pentru muzica corală, neîndoios a avut preţioase îndrumări de la maestru Dorin Pop, creatorul Cappelei Transilvanica, aşa cum orientări spre creaţia corală şi descoperirea frumuseţilor cântului românesc i-au fost dăruite de incomparabilul Tudor Jarda. Pildele şi acumulările stau desigur la temelia viitorului împlinit în timpul anilor ce au urmat. Se împlinesc patru decenii de când Maestrul Remus Taşcău a preluat conducerea corului „Ion Vidu" din Lugoj. Ce a însemnat aceasta se poate vedea din lărgirea orizontului ce a conturat o bogată activitate a dirijorului, complexă ca problematică artistică şi profesională. Poate, paralel cu construirea repertorială, care cere studiu, analiză, viziune interpretativă şi culturală, Remus Taşcău a vădit o chibzuinţă echilibrată în construirea „bisericii de voci" a corulului de care şi-a legat destinul. Nu numai alegerea glasurilor, proporţia sonoră a asamblurilor timbrale, determinarea unei educaţii artistice incluzând respectul şi dragostea faţă de arta muzicii, dar şi disciplina muncii contează într-o astfel de operă vie. În acelaşi timp este nevoie, şi Remus Taşcău a dovedit-o, de subtila lucrare asupra tinereţii permanente a ansamblului, asupra schimbului extrem de delicat de glasuri care să-i păstreze vigoarea şi calitatea de-a lungul trecerii anilor. Aproape o jumătate de secol de existenţă a unui ansamblu care se bazează pe voce spune mult despre priceperea celui care şi-a asumat prin dăruire şi experienţă vigoarea continuităţii existenţiale. Probabil că paralela didactică şi managerială (ca director al Şcolii de Muzică şi Arte Plastice, apoi director al Şcolii de Arte din Lugoj) îşi spune cuvântul, căci dirijorul ansamblului poartă şi răspunderi organizatorice, de promovare a muncii formaţiei, de la repertoriu la programe de concerte, de la înregistrări radio, de televiziune, la discografie. Deşi aflat într-o regiune a ţării bogată muzical, Corul „Ion Vidu" nu a rămas o prezenţă regională ci, datorită dirijorului său, a făcut cunoscute performanţele sale în întreaga Românie şi chiar dincolo de hotarele ei. Concertele a cappella, la care am avut de mai multe ori bucuria de a asista, colaborările în programele vocal-simfonice sunt demne de menţiuni speciale. Ele reprezintă zestrea istorică a Corului „Ion Vidu" dar, totodată, şi icoanele zugrăvite de dirijorul lor, Maestrul Remus Taşcău, numit din anul 1998 şi vicepreşedintele Asociaţiei Naţionale Corale din România.

Iată câteva repere dintr-o istorie mult cuprinzătoare, aflată parţial de mine din documentarea fişelor activităţii formaţiei. Colaborări cu Filarmonica „Banatul" din Timişoara şi Filarmonica „George Enescu" din Bucureşti, la pupitru aflându-se, nu întâmplător, mai ales muzicieni al Banatului, precum dirijorii Mihai Brediceanu, Nicolae Boboc, Remus Georgescu, Peter Oschanitzki, Gheorghe Costin, cu care s-au realizat abordări prestigioase ale repertoriului universal (Requiem de Giuseppe Verdi, Simfonia a IX-a, Fantezia pentru pian, cor şi orchestră de Ludwig van Beethoven, pastorala Acis şi Galatea de Georg Friedrich Händel, opera Orfeu şi Euridice de Christoph. W. Gluck, Missa încoronării de W.A. Mozart). În nenumărate programe, prezenţele solistice au arătat interesul multor artişti faţă de colaborarea cu corul, sub gestul dirijoral al maestrului lor: Sanda Ilca-Şandru, Martha Kessler, Editha Simon, Corina Circa, Pompeiu Hărăşteanu, Ionel Voineag, Regina Werner, Brigitte Pfretzschner, Wolfgang Millgramm, Hermann Christian Polster, Csaba Airizer, Teodora Ciucur, Florin Diaconescu, Georgeta Stoleriu, Virginia Manu, Ionel Pantea, Theodor Ciurdea Coresi şi pianiştii Dragoş Mihăilescu şi Sorin Dogaru.

De o importanţă aparte, aşa cum sugeram în strategia managerială a lui Remus Taşcău, turneele au contribuit la renumele coralei pe care o conduce, cu prezenţe concertante în străinătate, adesea marcate de reveniri la cererea organizatorilor şi publicului, de-a lungul a mai bine de trei decenii - IUGOSLAVIA, GERMANIA, BULGARIA, UNGARIA, GRECIA, ELVEŢIA, FRANŢA, ITALIA, MAREA BRITANIE, AUSTRIA. Nu întâmplător, concertele din România şi din Europa au fost adesea găzduite de săli cu renume, ca Ateneul Român şi Sala „Mihail Jora" a Radiodifuziunii Române din Bucureşti, Auditorium Stravinski din Montreux, Sala Operei din Varna, Studioul Radiodifuziunii din Novi Sad, Bazilica Santa Maria in Trastevere din Vatican, Bazilica San Leonardo din Veneţia, Catedrala din Mainz, Catedrala Notre Dame din Orleans, Catedrala St. Pius din Munchen, Sala Poirel din Nancy, Place Stanislas din Nancy.

Recent, la 10 decembrie 2007, la propunerea Radiodifuziunii Române, Corul „Ion Vidu", sub bagheta Maestrului Remus Taşcău, a susţinut un concert cu public în Biserica Ortodoxă „Adormirea Maicii Domnului" din Lugoj, reprezentând România în cadrul proiectului Uniunii Europene de Radio – „Ziua Specială de Crăciun – 2007", concert preluat şi difuzat de 25 de radiodifuziuni din Europa, Canada şi Noua Zeelandă.

Fireşte, succesele Maestrului şi al muzicienilor ansamblului condus de Domnia sa au fost marcate şi de distincţii care nu reprezintă doar victorii de orgolii, ci şi reale consemnări ale locului ocupat de Corul „Ion Vidu" în contextul vieţii muzicale contemporane. Menţionez astfel, în ţară, Premiul I, permanenţă absolută la toate concursurile şi festivalurile de gen; peste hotare, de asemenea Premii internaţionale la Festivalul Internaţional Coral de la Varna, Bulgaria (1973), la Festivalul Coral Internaţional din Karditsa, Grecia (1994), la Concursul Coral Internaţional din Montreux, Elveţia (1997), la Concursul Coral Internaţional din Llangollen, Ţara Galilor (1999), Festivalul Coral Internaţional din Preveza, Grecia (2000), la Festivalul Internaţional Coral „Voix du Monde" de la Nancy, Franţa (2007). Corul „Ion Vidu" a fost, de asemenea, distins, în anul 1974, cu Ordinul „Meritul Cultural", pentru realizări muzicale excepţionale în domeniul muzicii corale, iar Fundaţia Corală „Madrigal – Marin Constantin", sub egida Ministerului Culturii şi a Ministerului Educaţiei Naţionale a conferit, în anul 2000, Corului „Ion Vidu" şi dirijorului Remus Taşcău, Premiul Internaţional „Alexandru Paşcanu", pentru merite excepţionale în activitatea corală.

Memoria emoţională înscrie în sufletul celor care au asistat la concertele corale momente deosebite, pe care totuşi timpul le transformă în amintiri cu relieful specific impresiilor de moment. Iată pentru ce apar necesare înregistrările şi, poate mai ales, discurile, oricând la îndemâna celui care îşi doreşte reiterarea impresiilor legate de un anume repertoriu sau un stil de interpretare. Înţelegând utilitatea acestui mod de tezaurizare, Maestrul Remus Taşcău nu a ostenit „să lucre" pentru păstrarea celor mai importante realizări repertoriale, de orientări diverse, fie muzică românească (creaţii de Ion Vidu sau alţi compozitori români, colinde şi cântece de Crăciun, muzică de tradiţie religioasă bizantină), fie de muzică universală (de la perioada Renaşterii la Romantism). Sunt albumele de artă prin care imaginea coralei lugojane se perpetuează în viitor, pe toate meridianele.

Poate, la finalul acestei schiţe portretistice mai mult alcătuite din ceea ce reprezintă unitatea între Corul lugojan şi maestrul său, aşa cum îl vede cineva din afara cetăţii bănăţene, ar fi necesară o mai subiectivă însemnare privitoare la personalitatea lui Remus Taşcău. Cred că portrtetul ar trebui să cuprindă, mai întîi, impresia contactului uman, care este marcat de o evidentă discreţie a reacţiilor, de o sobietate a comportamentului, oarecum deosebită de efuziunile artiştilor care lucrează cu oamenii şi evoluează entuziast în contact cu publicul. Maestrul Remus Taşcău pare să închidă în sipetul propriilor trăiri emoţii pe care nu le eliberează decât în momentul interpretării muzicale. Atunci, gesturile sale emană o vibraţie specială, nu lipsită de dramatism, desenând linii vocalice limpezi, expresive, cenzurate de propriul echilibru. Creşterea sau descreşterea sonorităţii o obţine cu mijloace extrem de eficiente, reţinute totodată, la gest adăugându-se atitudinea şi, mai ales, privirea. Dacă, la o reuşită interpretativă satisfacţia îi recompensează efortul muncii şi concetrarea emoţională, poate, uneori, arareori însă, apare şi un zîmbet reţinut. Cum este alcătuită personalitatea acestui muzician de elită? Căutând o impresie cât mai aproape de adevăr, Remus Taşcău are ceva din caracteristica misionarului. Doar că, aşa cum ne dăm seama, misiunea sa este să slujească arta şi sufletul omului cu armele Frumosului şi Binelui.